

**Quick-scan Flora en fauna
Lutteresweg 7 te Lutten**

Definitief

Opdrachtgever:
Rapportnummer:
Datum vrijgave:
Vrijgave:
Goedkeuring:

Dhr. E.S. Back
20.054_R_004.01
November 2010
Ing. A. Doornbos
Ing. M. Beek

INHOUDSOPGAVE	BLZ
1 SAMENVATTING	3
2 AANLEIDING EN ACHTERGROND VAN DIT RAPPORT	4
3 DOEL.....	5
3.1 Uitgangspunten	5
4 PLANGEBIED EN GEBIEDSKENMERKEN	6
4.1 Onderzoeklocatie	6
4.2 Korte omschrijving plan	7
4.3 Relevante wet- en regelgeving	8
4.3.1 <i>Gebiedsbescherming</i>	8
4.3.2 <i>Soortbescherming</i>	9
4.4 Verantwoordelijke partij.....	10
5 NATUURWAARDEN INVENTARISATIE	11
5.1 Onderzoeksmethode	11
5.2 Resultaten.....	11
5.2.1 <i>Bureauonderzoek</i>	11
5.2.2 <i>Veldonderzoek</i>	12
6 CONCLUSIES, AANBEVELINGEN EN 'VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN'	14
Literatuurlijst.....	17
Colofon.....	18

Bijlagen

1. Implicaties Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora- en faunawet
2. Gegevens Natuurloket
3. Situatieschets

1

Samenvatting

In opdracht van de heer E.S. Back (*hierna genoemd initiatiefnemer*) heeft ProCensus op de betreffende locatie, de Lutteresweg 7 te Lutten in de gemeente Hardenberg een quickscan Flora en fauna uitgevoerd.

Op 20 september 2010 heeft overdag een veldbezoek aan bovengenoemde locatie plaatsgevonden. Op de locatie is gekeken naar aanwezige of het mogelijk voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is hiermee de noodzaak bepaald van het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar soorten en soortgroepen.

Met de werkzaamheden zal, volgens de huidige planning, in het voorjaar van 2011 gestart worden.

Dit rapport heeft een antwoord gegeven op de volgende zaken:

1 Zijn er beschermde dieren en plantensoorten momenteel in het plangebied aanwezig of te verwachten?2 Zo ja, leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet?3 Kan het plan of kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke strijdige handelingen niet gepleegd worden en eventuele negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk worden beperkt?

Het doorlopen van het stappenschema in het kader van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1) leidt tot de volgende conclusies.

1. **Ja.** Er zijn momenteel beschermde dieren soorten in het gebied aanwezig (en te verwachten).
Tijdens het veldonderzoek zijn met uitzondering van de groep van vogels geen strikt beschermde soorten aangetroffen. Wel zijn exemplaren van huismus en nesten van de boerenzwaluw aangetroffen. De werkzaamheden zorgen niet voor een significante verstoring van (het leefgebied van) soorten: **er is dus geen 'Verklaring van geen bedenkingen' benodigd.**
2. **Nee.** De uitvoering van geplande werkzaamheden lijdt niet tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet, mits ze worden uitgevoerd zoals aanbevolen bij punt 3.
3. **Ja.** Door middel van een goede planning het in acht nemen van de zorgplicht en door het nemen van eventuele mitigerende (of compenserende) maatregelen, zoals in hoofdstuk 6 is weergegeven, kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig uitgevoerd worden, zodat eventuele verstoring van (beschermde) flora en fauna geminimaliseerd wordt.

Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of tijdens de uitvoering zich nieuwe soorten gaan vestigen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer.

2

Aanleiding en achtergrond van dit rapport

De heer E.S. Back (initiatiefnemer) is eigenaar van het perceel aan De Lutteresweg 7 te Lutten. De initiatiefnemer wil op het perceel een bio-vergistinginstallatie realiseren, de bestaande bedrijfswoning vervangen door een nieuwe bedrijfswoning en de oude stal en schuur worden vervangen door een nieuwe stal voor jongvee.

Deze ontwikkelingen passen niet binnen het bestaande bouwblok en met name de bio-vergister is gepland op het agrarisch terrein achter het bouwblok. De realisatie van de bio-vergister past niet binnen de agrarische bestemming die in het vigerende bestemmingsplan is opgenomen. Ook de vergroting van de bedrijfswoning past niet binnen het bestemmingsplan.

De gemeente Hardenberg heeft aangegeven dat het realiseren van een bio-vergister in beginsel past in het nieuwe beleid voor bio-energie en dat de gemeente medewerking wil verlenen aan het totale verzoek. Om de voorgenomen plannen te kunnen realiseren is een partiële herziening van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg nodig.

Om deze reden heeft de initiatiefnemer ProCensus opdracht gegeven voor het opstellen van de partiële herziening van het bestemmingsplan en de daarmee samenhangende en benodigde onderzoeken zoals dit Flora- en faunaonderzoek.

In verband met de Flora- en faunawet is een projectontwikkelaar of grondeigenaar verplicht een toetsing uit te voeren naar de effecten van het project op de aanwezige natuur. Onderhavige quick-scan flora en fauna is daarom een vereist onderdeel.

Met de komst van de 'Flora- en faunawet' sinds april 2002 zijn veel planten en dieren beschermd en is het beschermingsregime strenger geworden. Zo mogen beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld worden. Deze Flora- en faunawet is in augustus 2009 aangepast. Nieuw in de wet is dat de toetsingscriteria bij ruimtelijke ingrepen is aangepast. Ook is de lijst van vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd in 2009 aangepast.

In opdracht van de initiatiefnemer heeft ProCensus het plangebied door middel van een quick-scan onderzocht op de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde flora en fauna. ProCensus heeft de rapportage opgesteld op basis van de beschikbare informatie en het veldonderzoek. Bij de toetsing aan de Flora- en faunawet is het afwegingskader gehanteerd zoals is beschreven door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Voor een toelichting, zie bijlage 1.

3 Doel

Het doel van dit rapport is antwoord te geven op de centrale vraag:

Wordt bij de geplande werkzaamheden voldoende rekening gehouden met de belangen (zoals vermeld in de Flora- en faunawet) van mogelijk aanwezige beschermde dier- en plantsoorten? En wel in die mate, dat geen wettelijke verbodsbepalingen overtreden worden.

Deze centrale vraag wordt beantwoord door antwoord te geven op de volgende deelvragen.

- Zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantensoorten aangetroffen en/of zijn deze te verwachten?
- Zijn er door de planuitvoering negatieve effecten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten te verwachten?
- Zijn er voorstellen te doen die eventuele negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk beperken?

Met het doorlopen van het afwegingskader van de Flora- en faunawet kunnen de bovengestelde vragen beantwoord worden.

3.1 Uitgangspunten

Voor deze natuurtoets is de informatie vanuit onderstaande documenten als uitgangsmateriaal gehanteerd.

- Informatie uit overleg tussen de heer E.S. Back (initiatiefnemer) en de heer M. Beek van ProCensus.
- Beoordeling van de fysieke maatregelen
- Literatuuronderzoek september 2010
- Veldonderzoek 20 september 2010

4 Plangebied en gebiedskenmerken

4.1 Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie (zie afbeelding 4.1) is gelegen aan het de Lutteresweg te Lutten. Lutten is onderdeel van de gemeente Hardenberg en ligt in de provincie Overijssel.

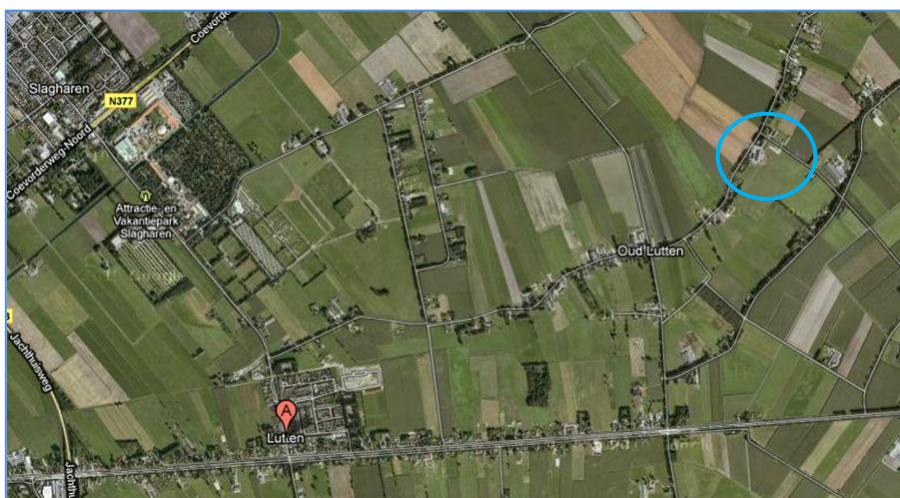
In de nabijheid van het plangebied bevindt zich voornamelijk agrarisch gebied met weilanden en akkerbouw.

Afbeelding 4.1 – plangebied ingezoomd (bron: google maps)

Het plangebied ligt aan de Lutteresweg. De naam Es verwijst naar de van oorspronkelijke esgronden, die hun oorsprong vinden in de geschiedenis van potstallen en ophoging van de akkers door het toevoegen van mest.

Het plangebied ligt in veenkolonie, waarbij het dorp Lutten is ontstaan langs het voormalige kanaal de Dedemsvaart. Door de komst van boeren in de streek is het land verdeeld in kavels (lotten) en werd het land veelal gebruikt voor het gemengd bedrijf, akker- en weidegrond.

Afbeelding 4.2 – plangebied in groter geheel (bron: google maps)

Aan de noordoostkant grenst het plangebied aan de Kuilenweg (afbeelding 4.3).

Afbeelding 4.3 – ontsluiting plangebied: De Kuilenweg

4.2 Korte omschrijving plan

De bestaande bedrijfswoning op het perceel wordt gesloopt. Er wordt elders op het perceel een nieuwe bedrijfswoning gerealiseerd met een inhoud van ongeveer 1400m³. Daarnaast wordt een jongveestal gebouwd met een oppervlakte van 1.000m² en wordt een bio-vergister voor ca. 15.000 ton mest gerealiseerd. Onderstaande figuur laat de huidige en de gewenste situatie zien. In bijlage 3 is een situatieschets van de gewenste situatie opgenomen.

Afbeelding 4.4 – weergave van bestaande (links) en gewenste (rechts) situatie

Op onderstaande afbeeldingen zijn de stal en schuur weergegeven, die beide gesloopt zullen worden.

Afbeelding 4.5 – te slopen stal en schuur

Op het terrein is men inmiddels begonnen met de bouw van een jongveestal (afbeelding 4.6).

Afbeelding 4.6 – nieuwbouw jongveestal

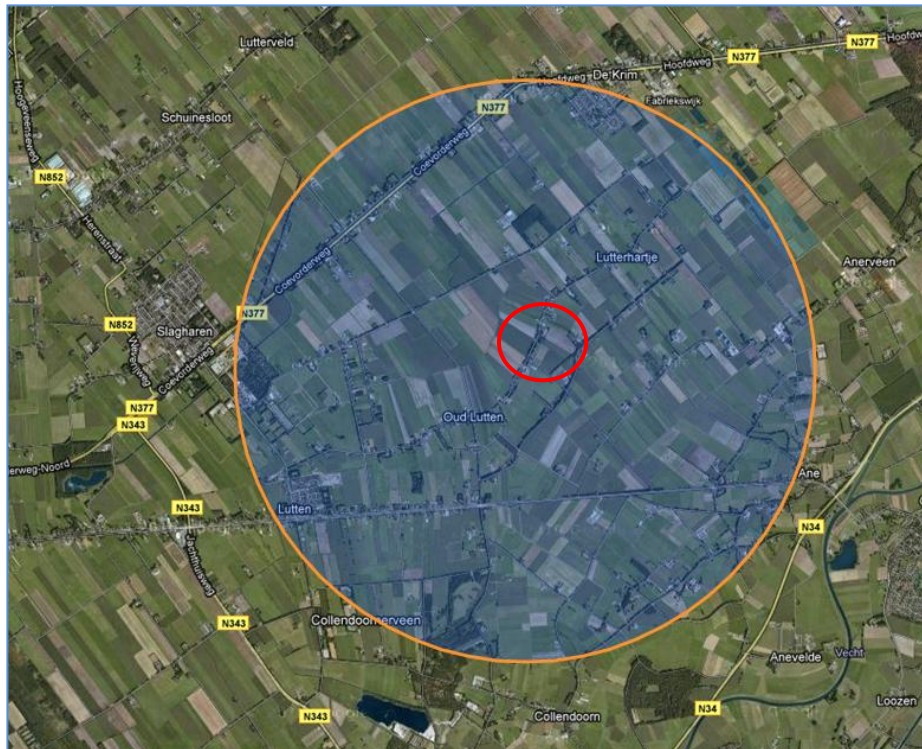
4.3 Relevante wet- en regelgeving

De regelgeving gericht op natuurbescherming is onder te verdelen in gebiedsbescherming en soortbescherming. Er is regelgeving op internationaal, Europees, nationaal en regionaal niveau. Hieronder wordt de meest relevante wet- en regelgeving voor het plangebied genoemd.

4.3.1 *Gebiedsbescherming*

In het kader van de Europese richtlijnen zijn in Nederland Speciale Beschermingszones (SBZ) aangewezen die een hoge wettelijke bescherming kennen (zie www.minInv.nl/natura2000). De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en op de instandhouding van de habitat die het leefmilieu voor deze soorten vormen. De Habitatrichtlijn is gericht op het in stand houden van natuurlijke en halfnatuurlijke habitat en de bescherming van wilde flora en fauna, anders dan vogels. Daarnaast kan er sprake zijn van een natuurreserveaat in het kader van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur dan wel van 'overig' natuurgebied, beschermd via de Natuurbeschermingswet of het Bestemmingsplan van de gemeente.

Op basis van literatuuronderzoek en de website Natura 2000 gebieden van Alterra blijkt dat het plangebied niet gelegen is binnen een Natura 2000 of EHS gebied.

Afbeelding 4.7 Ligging plangebied (rood omcirkeld, indien aanwezig worden EHS en Natura 2000 gebieden groen/geel gearceerd weergegeven).

4.3.2

Soortbescherming

Naast de gebiedsbescherming is de soortbescherming van belang. De bescherming van soorten die uitgaat van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, is volledig geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet gelden algemene verboden tot het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplanting-, vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Voor activiteiten, zoals woningbouw, die een bedreiging kunnen vormen voor deze beschermde soorten, dient een 'Verklaring van geen bedenkingen' te worden aangevraagd indien de zwaarder beschermde soorten voorkomen.

Samengevat kan worden gesteld dat er in de Flora- en faunawet ten aanzien van de soortbescherming een aantal categorieën zijn te onderscheiden.

- *Tabel 1 voor algemene soorten* waarvoor een algemene vrijstellingsregeling geldt (sinds 1 januari 2005) (artikel 16 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet). Het gaat dan om de algemene zoogdieren, amfibieën, e.d. Genoemd kunnen worden mol, veldmuis, aardmuis, groene kikker, gewone pad, bruine kikker, zwanenbloem e.d.
- *Tabel 2 soorten* (lichte toetsing) van soorten waarvoor wel een 'Verklaring van geen bedenkingen' in het kader van artikel 16 moet worden aangevraagd, maar waarbij aan minder zware criteria wordt getoetst.
- *Tabel 3 soorten* (zware toetsing) van Bijlage IV-soorten uit de Habitatrichtlijn, aangevuld met de bedreigde en ernstig bedreigde soorten uit de Rode Lijst (én vermeld in de Flora- en

faunawet). Voor deze categorie blijft artikel 75 van de Flora- en faunawet ongewijzigd van kracht.

- Vogels algemeen.
- Vogels met een vaste verblijfplaats.

De vraag of de ‘Verklaring van geen bedenkingen’ kan worden verleend zal worden beoordeeld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dit dient plaats te vinden op grond van het afwegingskader zoals geschetst in de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft onverminderd gelden. Indien men in het bezit is van een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode hoeft ook voor de soorten die onder het minder zware beschermingsregime (tabel 2) vallen geen ‘Verklaring van geen bedenkingen’ aangevraagd te worden.

Zorgplicht

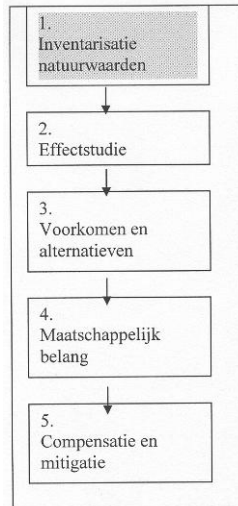
Een belangrijke bepaling is de zorgplicht in artikel 2, die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

4.4 Verantwoordelijke partij

De heer E.S. Back is de initiatiefnemer en eigenaar van de grond binnen het plangebied. De initiatiefnemer is hiermee verantwoordelijk om de (eventuele) ‘Verklaring van geen bedenkingen’ aanvraag op de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet in te laten dienen.

5 Natuurwaarden inventarisatie

Welke beschermde soorten planten en dieren komen in of nabij het plangebied voor?

Informatie over het voorkomen van soorten in en rond het projectgebied is de basis voor de beoordeling van ecologische effecten van een bouwplan of andere ruimtelijk ingrepen. Hieronder staat een korte beschrijving van de voorkomende flora en fauna van het plangebied en de directe omgeving.

5.1 Onderzoeksmethode

Voorafgaand aan het veldonderzoek heeft een kort literatuuronderzoek plaatsgevonden, waarbij onder andere Natuurloket (bijlage II) en relevante verspreidingskaarten en rapportages zijn geraadpleegd.

Op 20 september 2010 heeft een veldbezoek plaatsgevonden aan de hiervoor beschreven locatie. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden, waarbij een goed beeld is verkregen van de aanwezige terreintypen en welke (beschermde) soorten daarin voor (kunnen) komen.

Het onderzoek heeft zich gericht op het voorkomen of mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten op of rondom de onderzoekslocatie. Het plangebied is tevens onderzocht op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten aan de hand van de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' (2009).

Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Alle waarnemingen van binnen de Flora- en faunawet beschermde soorten worden meegenomen met deze verslaglegging en effectenbeoordeling.

5.2 Resultaten

5.2.1 Bureauonderzoek

Uit het literatuuronderzoek (Het Natuurloket) blijkt dat er in de kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt, enkele waarnemingen van zoogdieren en vaatplanten zijn die in tabel 1 van de Flora- en faunawet voorkomen (zie bijlage 2, gegevens Het Natuurloket).

Tevens geeft het Natuurloket aan dat de volledigheid van de inventarisaties hoofdzakelijk matig tot redelijk is en in sommige gevallen zelfs slecht. Het ter plaatse uitgevoerde veldonderzoek zal in dit geval doorslag moeten geven.

Uit waarneming.nl blijken geen waarnemingen te zijn gedaan van beschermde soorten binnen het plangebied aan de Lutteresweg 7.

5.2.2

Veldonderzoek

Flora

Het plangebied bestaat uit een boerderij met meerdere stallen/schuren en veelal verhard terrein (betonklinkers). Het terrein om het erf heen bestaat uit intensief gebruikt grasland (voornamelijk productiegrassoort Engels raaigras). Aan de Kuilenweg staat een bomenrij met *Quercus robur* en aan de westzijde is het plangebied begrensd met een bestaande boomgaard. (Strikt) beschermde soorten flora zijn niet binnen het plangebied aangetroffen.

Fauna

Beschermde soorten fauna die zijn waargenomen tijdens het veldbezoek zijn enkele algemeen voorkomende overvliegende vogels. Van deze vogels is te verwachten dat zij gedurende het broedseizoen een nestlocatie hebben in de bomen in of nabij het onderzoeksgebied.

De bestaande hooischuur (afbeelding 5.1) wordt gesloopt. Tijdens het veldbezoek is de schuur onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten. Hier zijn geen bevindingen van gedaan, evenals aanwezige sporen van uitwerpselen. De hooischuur bestaat uit een enkelsteense muur en staat het gehele jaar openen, waardoor het geen geschikte verblijfsplaats is voor bijvoorbeeld vlermuizen.

Afbeelding 5.1: te slopen hooischuur en met enkelsteense muur

De naastgelegen stal is tevens onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten. Hier zijn nesten gevonden van de boerenzwaluw (afbeelding 5.2). Vanwege de periode van inventarisatie zijn de nesten verlaten; de zwaluwen zijn inmiddels vertrokken naar zuidelijker gelegen landen.

Afbeelding 5.2: te slopen stal en aangetroffen nest van boerenzwaluw

Tijdens het veldbezoek zijn in de nok van de stal een aantal huismussen (vrouwtjes) aangetroffen (afbeelding 5.3). Er zijn echter geen nestlocaties van de huismus aangetroffen.

Afbeelding 5.3: aangetroffen vrouwtjes huismus

Daarnaast is de schuur onderzocht op vleermuizen, gezien de meer geschikte omstandigheden in vergelijking met de hierboven beschreven hooischuur. Deze stal heeft namelijk een dubbelsteense muur en is tijdens het jaar vaker dicht. Er zijn echter geen waarnemingen gedaan (bijvoorbeeld uitwerpselen) waardoor de aanwezigheid van vleermuizen in deze stal niet te verwachten is.

Soorten als haas, mol, veldmuis en andere algemeen voorkomende zangvogels zoals, ekster, koolmees, pimpelmees, vink, roodborstje, winterkoninkje zijn te verwachten in of nabij het plangebied maar zijn niet tijdens het veldbezoek waargenomen. Ook zijn er geen (sporen van) vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied.

Binnen het plangebied zijn er geen (beschermde of bedreigde) libellen en dagvlinders waargenomen. Deze zijn echter ook niet te verwachten aangezien een geschikt biotoop ontbreekt.

Andere (strikt) beschermde soorten fauna zijn niet aangetroffen dan wel te verwachten gezien de ligging en aard van het terrein.

6 Conclusies, aanbevelingen en ‘verklaring van geen bedenkingen’

De Flora- en faunawet is bedoeld om zorgzaam om te gaan met beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Tevens houdt dit in dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen of de effecten zoveel mogelijk te beperken.

Uit het onderzoek blijkt dat in het gebied voornamelijk algemene soorten flora en fauna aanwezig zijn. Tijdens het veldonderzoek zijn met uitzondering van de groep van vogels geen strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten komen niet in aanmerking voor de ‘Verklaring van geen bedenkingen’ mits de zorgplicht in acht wordt gehouden. Vanuit de zorgplicht die de flora- en faunawet oplegt, moeten de negatieve gevolgen van de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk worden verzacht (mitigerende maatregelen).

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden, zoals het kappen van bomen en struiken) alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli)¹ uitgevoerd mogen worden.

Tevens zijn handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren niet toegestaan. Nestlocaties van o.a. boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, zwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief worden gezien als jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijke leef- of foerageergebieden is ook buiten het broedseizoen een ‘Verklaring van geen bedenkingen’ noodzakelijk. Indien een jaarrond beschermd nest (of kolonie) door een ingreep zal verdwijnen is volgens de ‘Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen’ een omgevingscheck noodzakelijk. Een deskundige moet dan vaststellen of er voor de soort voldoende gelegenheid is om zelfstandig een vervangend nest te vinden. Zo niet, dan moeten er alternatieve nesten worden aangeboden. Als dit ook niet mogelijk is, dient ontheffing of een ‘Verklaring van geen bedenkingen’ te worden aangevraagd.

De aanwezige bomen in het plangebied en langs de Kuilenweg die tijdens het broedseizoen mogelijk nestlocaties van beschermde vogelsoorten kan bevatten blijven onaangetaast.

In de onderzochte stal zijn tijdens het veldbezoek enkele huismussen aangetroffen. De nesten van deze soort zijn jaarrond beschermd. Nesten zijn echter niet aangetroffen en de schuur vormt naar alle waarschijnlijkheid een schuillocatie en mogelijk foerageergebied. In de directe omgeving van de stal zijn geschikte broedlocaties aanwezig. Daarnaast zal de omgeving voldoende foeragemogelijkheden en beschutting behouden, waardoor ontheffing of een ‘Verklaring van geen bedenkingen’ niet aangevraagd hoeft te worden.

Wij adviseren wel om bij de bouwplannen rekening te houden met de aanwezigheid van de huismus door in de nieuwbouw (stal en woonhuis) vervangende nestruimte aan te bieden. Dit kan vrij eenvoudig door gebruik te maken van vogelvides, nestkasten of aangepaste dakpannen.

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum.

In de onderzochte stal zijn tijdens het veldbezoek tevens nesten van boerenwaluw aangetroffen. De nesten van deze soort zijn niet jaarrond beschermd, echter is hiervan inventarisatie wel gewenst. Voor een verdere aanscherping van de definitie van het begrip 'nesten' wordt onderscheid gemaakt tussen broedseizoenen en niet-broedseizoenen. Alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de reikwijdte van artikel 11 van de Flora- en faunawet en zijn beschermd. Nesten van de boerenwaluw vallen buiten het broedseizoen echter niet onder de definitie van het begrip nesten in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Dit type wordt niet weer in gebruik genomen en is dus buiten het broedseizoen niet van belang voor de instandhouding van soorten. Derhalve is ontheffing hiervoor niet aan de orde. Wanneer er tijdens het broedseizoen nesten worden verstoord of verwijderd zal er een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet plaats vinden. Gezien dit gegeven adviseren wij de volgende maatregelen/voorwaarden.

- Uitvoering van de werkzaamheden en sloop van de stal vindt plaats buiten het broedseizoen.
- Ter controle dient een vogelkundige vast te stellen dat het nest daadwerkelijk verlaten is.
- In de nieuw te bouwen stal worden voorzieningen gecreëerd waarvan de boerenwaluw gebruik kan gaan maken. Het aanbrengen van kunstnesten in de stal zorgt ervoor dat de boerenwaluw (keert vaak terug naar zijn plaats, maar zijn voldoende flexibel om zich elders te vestigen) een geschikte alternatieve verblijfplaats krijgt. Voorwaarden ten aanzien van kunstnesten:
 - Schuur dient gedeeltelijk open te blijven (deuren, ramen, etc.);
 - Open aanvliegeroute;
 - Kleine, beschutte plekken;
 - Niet plaatsen op tochtige plekken;
 - 15 cm ruimte houden tussen bovenkant nest en zoldering;
 - Vermijd lijmstrips (antimug).

Door de blijvende beschikbaarheid van genoeg nestmateriaal (zoals vochtige aarde) in de directe omgeving blijft de mogelijkheid voor de boerenwaluw om ook zelf nieuwe nesten te creëren. Daarnaast blijft er genoeg foerageergebied beschikbaar de voor boerenwaluw.

Met betrekking tot de vlermuizen wordt niet verwacht dat belangrijke vliegroutes, foerageergebieden of verblijfplaatsen met de werkzaamheden worden verstoord of zullen verdwijnen. Er verdwijnen namelijk geen lijnstructuren zoals sloten en opgaande beplanting, die door vlermuizen kunnen worden gebruikt. Er vinden daarnaast in de actieve periode van vlermuizen (april t/m september) geen nachtelijke werkzaamheden plaats. De geplande werkzaamheden zorgen niet voor een significante verstoring voor (een eventueel leefgebied van) vlermuizen, er is geen 'Verklaring van geen bedenkingen' nodig.

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen waarnemingen gedaan van de groep zoogdieren. De tabel 1 soorten mol, veldmuis of haas kunnen mogelijk worden verwacht, hiervoor geldt de algemene zorgplicht. Voor het uitvoeren van grondwerkzaamheden in relatie tot de grondgebonden zoogdieren wordt aanbevolen de grondwerkzaamheden uit te voeren in de nazomer, maar in ieder geval buiten de voortplantingstijd van de mogelijk in het gebied voorkomende beschermde zoogdieren (dus niet in de periode april t/m juli).

Tevens wordt het niet aannemelijk geacht dat in het plangebied permanente soorten voorkomen uit het middelste of zwaarste beschermingsregime (uitgezonderd vogels), waardoor een specifieke 'Verklaring van geen bedenkingen' in het kader van de hierboven genoemde wet niet noodzakelijk is. Bovendien is het niet noodzakelijk om aanvullend onderzoek naar soorten en soortgroepen uit te voeren.

Met betrekking tot de flora zijn tijdens de veldinventarisatie geen beschermde soorten aangetroffen: er is dus geen 'Verklaring van geen bedenkingen' benodigd voor de flora.

Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of tijdens de uitvoering zich nieuwe soorten gaan vestigen.

Literatuurlijst

Digitale bronnen:

- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.waarneming.nl
- www.ravon.nl
- www.vogelbescherming.nl

Literatuur:

- Bijlsma R.G., Hustings F. Camphuysen C. J., 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2), GMB uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht.
- Bergmans, W. en Zuiderwijk A., 1986, Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun bedreiging, Stichting Uitgeverij KNNV, Hoogwoud.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.
- Weeda & Westra, Nederlandse Oecologische Flora, 3^e druk, 2003, KNNV-uitgeverij, Zeist.

Colofon

Projectgegevens

Project Quick-scan Flora en fauna Lutteresweg 7 te Lutten
Projectnummer 24.054
Revisie 01
Datum November 2010

Opdrachtgever

Dhr. E.S. Back
Lutteresweg 7
7775 PM Lutten

ProCensus

Lavendelheide 2
9202 PD Drachten
088-7766720
Ing. M. Beek

Bijlagen

1. Implicaties Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora- en faunawet
2. Gegevens Natuurloket
3. Situatieschets

BIJLAGE 1 IMPLICATIES VAN DE HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN EN FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet is de Nederlandse omzetting van het soortenbeschermingsregime van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Flora- en faunawet, die sinds 1 april 2002 in werking is getreden, heeft belangrijke gevolgen voor de planvoorbereiding en het uitvoeren van werkzaamheden. Alle ruimtelijke ingrepen die beschermde planten en dieren verstoren of bedreigen dan wel leiden tot aantasting van hun rust- of verblijfplaatsen, zijn bij de wet verboden.

Beschermde soorten planten en dieren worden niet alleen in natuurgebieden aangetroffen, maar kunnen ook daarbuiten voorkomen. Voor het plannen van ruimtelijke ingrepen, bijvoorbeeld de realisatie van een woningbouwlocatie, dient om die reden inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van deze ingrepen voor beschermde soorten.

In het kader van een ruimtelijke ingreep zullen de volgende vragen beantwoord moeten worden.

- 1 Welke beschermde soorten planten en dieren komen in of nabij het plangebied voor?
- 2 Leidt uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet?
- 3 Kunnen de geplande werkzaamheden zodanig worden aangepast dat eventuele schadelijke effecten op beschermde soorten van de hiervoor genoemde handelingen worden voorkomen of in mindere mate optreden?
- 4 Is om de geplande werkzaamheden uit te voeren een 'Verklaring van geen bedenkingen' (ex art. 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende beschermde planten en hun groeiplaats en beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?

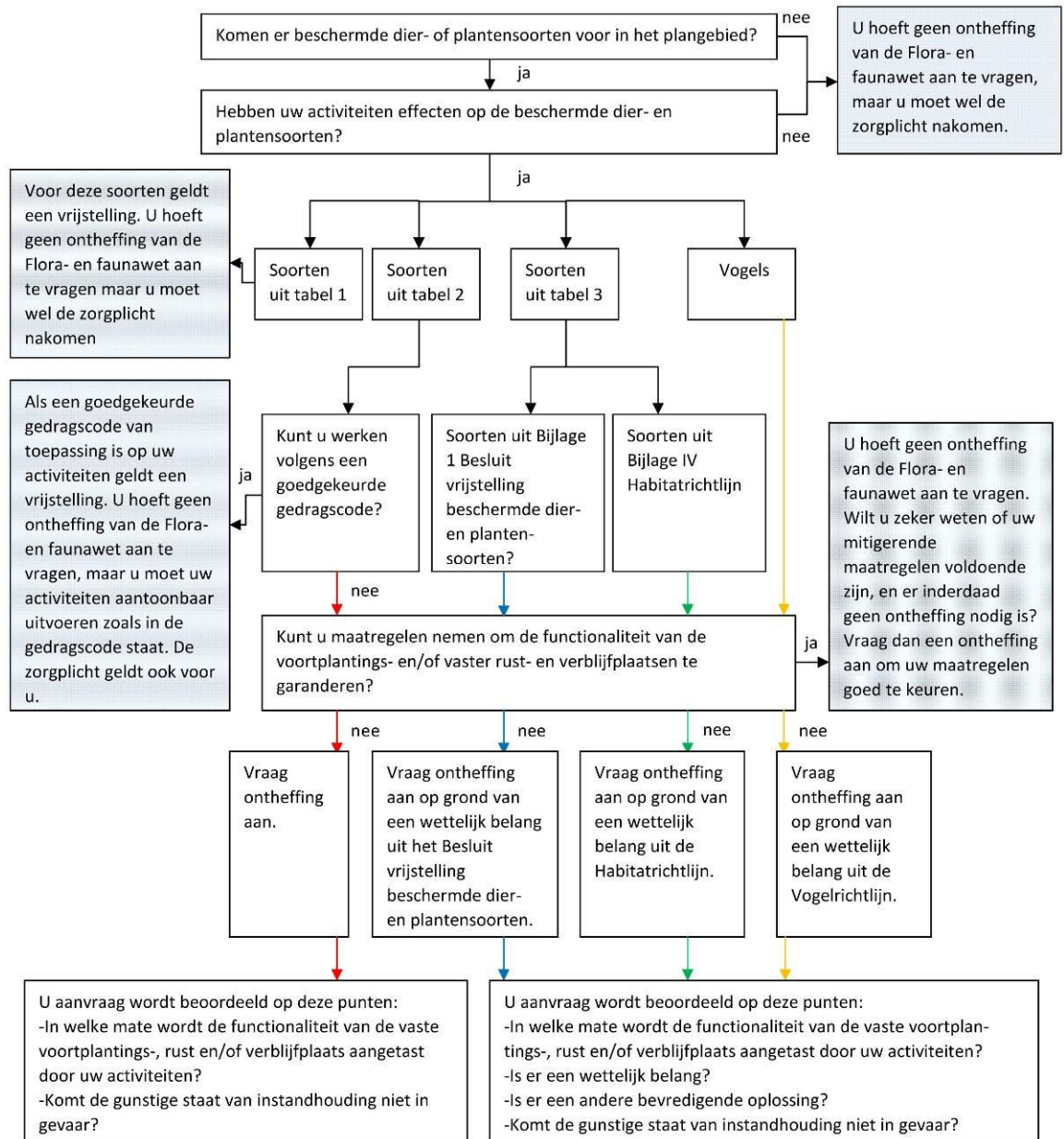
De noodzaak tot het aanvragen van een 'Verklaring van geen bedenkingen' ex art. 75 van de Flora- en faunawet is afhankelijk van de vraag in welke mate de werkzaamheden de leefomgeving van beschermde soorten aantasten dan wel leiden tot een directe of indirecte versterking of bedreiging van beschermde soorten.

Bij het beoordelen van effecten wordt in het kader van de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt in vier beschermingscategorieën voor de soorten.

1. Soorten vermeld op **bijlage IV** van de Europese Habitatrichtlijn en ingevolge artikel 75, vijfde lid Flora- en faunawet, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bedreigde soorten.
'Verklaring van geen bedenkingen' kan worden verleend indien er:
 - a) geen andere bevredigende oplossing bestaat;
 - b) sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang;
 - c) geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.
2. Beschermde soorten die niet in categorie 1 vallen met uitzondering van beschermde inheemse soorten.
'Verklaring van geen bedenkingen' kan worden verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.
3. Voor de meer algemene soorten geldt een vrijstelling indien het gaat om een ruimtelijke ingreep, of om regulier beheer (officieel bestendig beheer, gebruik en onderhoud), voor deze soorten is geen 'Verklaring van geen bedenkingen' vereist.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd. Dwingende redenen van groot openbaar belang vormen geen grond voor het verstrekken van een 'Verklaring van geen bedenkingen'. De Europese Vogelrichtlijn staat dit niet toe.

Hieronder wordt het stroomschema weergegeven die gehanteerd wordt om een ruimtelijke ingreep aan de Flora- en faunawet te toetsen.

BIJLAGE 2 GEGEVENS NATUURLOKET

Hieronder zijn de waarnemingen, bekend bij Natuurloket (www.natuurloket.nl) van het kilometerhok 237-515, waarbinnen het plangebied valt weergegeven.

237-515	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	
Rode-Lijstsoorten	2					8		
Ffwet soorten tabel 1	1				6			
Ffwet soorten tabel 2+3								
Ffwet vogels						47		
Hrl soorten bijlage II								
Hrl soorten bijlage IV								
aantal soorten	234				7	47		
volledigheid onderzoek	goed	niet	niet	niet	matig	slecht/niet	niet	
onderzoeksperiode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	
reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
		2						
		24			4			
niet	niet	slecht	niet	niet	slecht	niet	niet	niet
2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

(Bron geraadpleegd op: 01-10-2010)

BIJLAGE 3

SITUATIESCHETS

We accept a portion of our liability. The client remains responsible for the general use for each area of the site.
 Projectnummer: 24.054
 Documentnummer: 24.054_R_004.01
 Totaal aantal bladzijden: 23
 Bestanddeel van: Quick-scan Flora en fauna Lutteresweg 7 te Lutten
 Auteurs: E.S. Back
 Datum: 2010-11-23
 Status: **draft**
 ProCensus logo
 ProCensus Adviseurs - Ingenieurs - Managers

